

Projekt społeczny (Community project)

Podstawowe zasady

Czym jest projekt społeczny

Projekt społeczny to punkt kulminacyjny programu MYP, skoncentrowany na działaniu na rzecz społeczności. Jest najważniejszym i najbardziej rozbudowanym punktem Pomocy jako działania (Service as action). Jego zadaniem jest zachęcanie uczniów do wzięcia odpowiedzialności za wdrażanie pozytywnych zmian w społeczności. Projekt społeczny daje uczniom możliwość rozwijania świadomości potrzeb w różnych grupach i zaspokajania tych potrzeb, a także konsolidowania dotychczasowej nauki. Projekty społeczne pomagają uczniom rozwijać cechy profilu ucznia IB, zapewniają im niezbędną okazję do wykazania się umiejętnościami podejścia do uczenia się (ATL) rozwiniętymi w ramach programu MYP oraz sprzyjają rozwojowi niezależnych, uczących się przez całe życie osób.

Projekt społeczny realizowany jest w klasie ósmej (MYP 3). Może on być realizowany indywidualnie lub przez grupy składające się maksymalnie z trzech uczniów. Uczniowie ci realizują wybrany przez siebie projekt pod kierunkiem nauczyciela-mentora, który ocenia ich pracę. Efekty projektów prezentowane są w przestrzeni szkoły pod koniec roku szkolnego. Jest to okazja do zaprezentowania efektów pracy całej społeczności szkolnej: uczniom, nauczycielom, rodzicom i innym zaproszonym gościom.

Oprócz mentora w projekcie mogą pomagać inni nauczyciele, przede wszystkim nauczyciele biblioteki, którzy są odpowiedzialni za przestrzeganie w szkole polityki uczciwości akademickiej i pomoc uczniom w poszukiwaniu rzetelnych źródeł wiedzy. Za przebieg projektu odpowiada koordynator Pomocy jako działania i Projektu społecznego oraz koordynator MYP.

Zadania projektu społecznego

Zadaniem projektu społecznego MYP jest umożliwienie uczniom:

- uczestniczenia w długotrwałym, samodzielny badaniu w kontekście globalnym
- generowania kreatywnych nowych spostrzeżeń i pogłębiania zrozumienia poprzez dogłębne badania
- wykazywania się umiejętnościami, postawami i wiedzą niezbędnymi do realizacji projektu w dłuższym czasie
- skutecznego komunikowania się w różnych sytuacjach
- wykazywania się odpowiedzialnym działaniem poprzez naukę lub w wyniku nauki doceniania procesu uczenia się i czerpania dumy ze swoich osiągnięć.

Pomoc jako działanie

W ramach projektu społecznego programu MYP działanie polega na uczestnictwie w nauce poprzez służbę (Pomoc jako działanie). W miarę jak uczniowie przechodzą przez proces nauki poprzez pomaganie, mogą angażować się w jeden lub więcej rodzajów działań.

- **Pomoc bezpośrednia:** Uczniowie wchodzą w interakcję z ludźmi, środowiskiem lub zwierzętami. Przykłady obejmują indywidualne korepetycje lub zakładanie ogrodu wraz z uchodźcami lub pomoc w schronisku.
- **Pomoc pośrednia:** Chociaż uczniowie nie widzą odbiorców podczas służby pośredniej, mają pewność, że ich działania przyniosą korzyści społeczności lub środowisku. Przykłady obejmują przeprojektowanie strony internetowej organizacji, pisanie oryginalnych książeczek obrazkowych do nauki języka lub hodowlę ryb w celu odtworzenia strumienia.
- **Rzecznictwo:** Uczniowie zabierają głos w imieniu jakiejś sprawy lub kwestii, aby promować działania dotyczące zagadnienia leżącego w interesie publicznym. Przykłady obejmują zainicjowanie kampanii uświadamiającej na temat głodu w społeczności, wystawienie sztuki teatralnej na temat zastąpienia znęcania się szacunkiem lub stworzenie filmu na temat zrównoważonych rozwiązań wodnych.
- **Badania:** Uczniowie gromadzą informacje z różnych źródeł, analizują dane i sporządzają raporty na temat istotny, aby wpłynąć na politykę lub praktykę. Przykłady obejmują przeprowadzanie badań środowiskowych w celu wywarcia wpływu na swoją szkołę, udział w badaniach nad wzorcami migracji zwierząt lub zestawienie najskuteczniejszych sposobów ograniczenia zaśmiecania przestrzeni publicznych.

Refleksja nad rozwojem sposobów uczenia się

Uczniowie wykorzystują prezentację projektu społecznego jako okazję do pokazania, w jaki sposób zrealizowali poszczególne cele. Od uczniów oczekuje się jasnego, dokładnego i odpowiedniego przekazywania informacji.

Wymagania

- Projekt społeczny nie może być częścią programu którejkolwiek z grup przedmiotowych, chociaż każda grupa przedmiotowa może wspierać realizację projektu.
- Uczniowie pracują samodzielnie lub w grupach maksymalnie trzyosobowych.
- Realizacja projektu zajmuje przynajmniej piętnaście godzin. Czas ten obejmuje spotkania z mentorem, niezależne planowanie i działanie oraz zbieranie dokumentacji.
- Realizacja projektu jest dokumentowana przez uczniów w Dzienniku procesu. Dziennik ten prowadzi każdy uczeń. Załącznikami mogą być zdjęcia, plakaty, video, prezentacje i inne dokumenty.
- Projekt jest oceniany i wewnętrznie standaryzowany przez przełożonych w szkole zgodnie z kryteriami określonymi w niniejszym przewodniku.
- Uczniowie zostali zapoznani z niniejszym przewodnikiem, znają zasady, cele i kryteria oceniania projektu.
- Uczniowie pracują samodzielnie, sami tworzą i kierują projektem.
- Wszyscy mentorzy projektów zapoznali się z niniejszym przewodnikiem i rozumieją swoje role i obowiązki.
- Mentorzy odbywają przynajmniej trzy spotkania z uczniami.
- Uczniowie i mentorzy podpisują formularz uczciwości akademickiej, w którym znajdują się również podsumowania trzech spotkań.
- Celem projektu jest działanie. W miarę rozwoju uczniów w procesie uczenia się poprzez pracę społeczną mogą oni angażować się w jeden lub więcej rodzajów działań.
- Uczniowie muszą wybrać jeden z tych globalnych kontekstów dla swojego projektu społecznego, aby ustalić znaczenie swojego badania (dlaczego jest ono ważne).
- Uczniowie pokażą, jak rozwinęli sposoby uczenia się (ATL), podczas prezentacji na zakończenie projektu społecznego.

Dziennik procesu

Każdy uczeń posiada dziennik, w którym dokumentuje najważniejsze etapy powstawania projektu. Dziennik procesu jest osobistą własnością ucznia i to uczeń wybiera, w jaki sposób rejestruje proces powstawania projektu. Może on zawierać mapy myśli, diagramy, notatki, rysunki,

zdjęcia i wydruki. Jednakże uczeń jest odpowiedzialny za wykorzystanie dziennika procesu do przedstawienia dowodów realizacji czterech celów od A do D, aby wykazać osiągnięcie najwyższych poziomów kryteriów. Uczniowie mogą, ale nie muszą skorzystać z wzoru dziennika przygotowanego przez koordynatora MYP.

W ramach projektu społecznego MYP uczniowie powinni starannie wybrać fragmenty ze swoich dzienników, aby wykazać postępy we wszystkich kryteriach. Fragmenty te należy dołączyć jako załączniki do prezentacji na zakończenie projektu społecznego i przekazać mentorowi. Dowody realizacji projektu i wybrane fragmenty są elementem prezentacji na koniec roku szkolnego.

Rola mentora

Uczniowie wybierają mentora projektu spośród kadry nauczycielskiej, przy zachowaniu zasady, że jeden nauczyciel może być mentorem jednego ucznia/zespołu, a przy większej liczbie chętnych musi wyrazić osobną zgodę na każdą dodatkową osobę lub grupę. Uczniowie podpisują z mentorem deklarację zachowania uczciwości akademickiej, gdzie wpisuje się również informację o spotkaniach. Uczeń lub zespół spotyka się z mentorem przynajmniej trzy razy w czasie realizacji projektu:

- Spotkanie wstępne, podczas którego ustalane są zasady współpracy, omawiany jest temat i przypominane są zasady uczciwości akademickiej,
- Spotkanie w połowie realizacji projektu, podczas którego mentor sprawdza postępy i udziela porad do dalszej pracy
- Spotkanie kończące, podczas którego uczeń lub grupa uczniów przedstawia gotową pracę. Ostateczne oświadczenie musi zostać podpisane przez ucznia i mentora w momencie złożenia końcowego sprawozdania lub prezentacji.

Powyższe trzy spotkania muszą być wprowadzone do formularza uczciwości akademickiej.

Zadaniem mentora jest doradzanie zespołom podczas pracy, dbanie o zachowanie zasad realizacji projektu, a po jego zakończeniu - ocena projektu. Ocena dokonywana jest przez wszystkich mentorów, z zachowaniem zasad standaryzacji opisanych w szkolnej Polityce oceniania. Mentor wspomaga uczniów w przygotowaniu się do prezentacji projektu podczas konferencji końcowej. Mentor może także organizować wyjścia z uczniami w ramach realizacji projektu, jeżeli uzyska zgodę dyrektora.

Rola bibliotekarza

Biblioteka stanowi kluczowe źródło informacji dla uczniów, dlatego nauczyciel bibliotekarz jest zaangażowany w realizację projektu. Jego zadaniem jest pomaganie uczniom w rozwijaniu umiejętności badawczych oraz w wyszukiwaniu i pozyskiwaniu zasobów, a także wspomaganie ich w innych kwestiach, takich jak cytowanie źródeł i sporządzanie bibliografii. Bibliotekarz przynajmniej raz przeprowadza dla uczniów zajęcia dotyczące wyszukiwania i cytowania źródeł.

Konferencja kończąca projekt

Pod koniec roku szkolnego organizowana jest w szkole konferencja, podczas której uczniowie prezentują efekty swojej pracy. Każdy uczeń lub zespół opowiada o swoim projekcie, prezentuje dokumentację w formie zdjęć, plakatów, prezentacji multimedialnej lub w innej wybranej przez siebie formie, podejmując refleksję nad efektami uczenia się. Na konferencję zapraszana jest społeczność szkolna – uczniowie, nauczyciele, rodzice – a także osoby spoza szkoły. Czas prezentacji zależy od obszerności projektu. Orientacyjny czas przeznaczony na prezentację wynosi:

- W przypadku prezentacji indywidualnej: ok. 6–10 minut.
- W przypadku prezentacji grupowej: ok. 10–15 minut.

Uczniowie, którzy zdecydują się zrealizować projekt w grupach, przedstawia go wspólnie, ale każdy członek grupy powinien mieć możliwość zabrania głosu w trakcie prezentacji.

Format prezentacji powinien być zgodny z celami projektu społecznego w ramach programu MYP. Uczniowie powinni zaplanować, przygotować szkic, przeciwiczyć i zgromadzić materiały niezbędne do prezentacji; dobrą praktyką jest, aby opiekunowie obejrżeli jedną próbną prezentację każdego ucznia lub każdej grupy.

Do momentu prezentacji uczniowie muszą przedłożyć koordynatorowi MYP:

- wypełniony formularz dotyczący uczciwości akademickiej dla każdego ucznia,
- propozycję działań,
- fragmenty dziennika z przebiegu projektu,
- wszelkie pomoce wizualne wykorzystane podczas prezentacji,
- bibliografię lub wykaz źródeł.

Wpis na świadectwie

Uczniowie, którzy otrzymali pozytywne oceny z projektu otrzymują wpis na świadectwie dotyczący działalności na rzecz innych osób.

Współpraca z instytucjami

Projekt może być realizowany we współpracy z różnego typu instytucjami, w tym szkolnym wolontariatem, musi jednak być odrębnym, zaprojektowanym i zrealizowanym przez uczniów działaniem. Uczniowie mogą w ramach swojego projektu proponować działania do realizacji z członkami Szkolnego Klubu Wolontariusza, jeżeli zgodę wyrazi opiekun wolontariatu. Takie działania mogą być jednak wyłącznie częścią projektu społecznego, a uczeń lub grupa realizująca projekt musi wyznaczyć i opisać ich cele w całym projekcie.

Uczniowie mogą podczas realizacji projektu współpracować z różnego typu instytucjami, o ile mają na to zgodę dyrektora szkoły. Samodzielne (poza godzinami szkolnymi) wyjścia w ramach projektu i pozalekcyjną współpracę z instytucjami uczniowie realizują za zgodą i pod wyłączną opieką rodziców/opiekunów prawnych. Uczniowie mogą także, za zgodą mentora oraz rodziców, wyszukiwać i korzystać z pomocy specjalistów działających w społeczności, którzy ułatwiają dostęp do badań i dowodów naukowych, dostarczają informacji pozwalających poszerzać umiejętności i wiedzę oraz dają przykład dobrych praktyk. W takich przypadkach członek społeczności prowadzi uczniów i wspiera ich przez cały proces.